

УДК 780.653.1:780.647.2].071(73)(045)
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/82-2-34>

Лариса ШЕМЕТ,
orcid.org/0000-0002-8568-336X
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри народних інструментів
Харківської державної академії культури
(Харків, Україна) laskash@ukr.net

ТВОРЧИСТЬ ПРОВІДНИХ ПРОФЕСІЙНИХ ВИКОНАВЦІВ НА ЕЛЕКТРОННИХ АКОРДЕОНАХ У США

Актуальність дослідження визначається зростаючою популярністю електронних (цифрових, MIDI) акордеонів у сфері професійної діяльності американських акордеоністів, зокрема сольному, ансамблевому та оркестровому виконавстві, унікальністю творчих здобутків окремих музикантів, відсутністю узагальнюючих праць з цієї проблематики у галузі вітчизняного музикознавства.

Метою статті є висвітлення творчих досягнень провідних професійних виконавців на електронних акордеонах у США.

Визначається поняття «електронний акордеон» та його синоніми: «цифровий акордеон», «MIDI акордеон». Наголошується на перевагах електронних інструментів у порівнянні з акустичними. Висвітлюються особливості використання електронних акордеонів на різних етапах творчого шляху П. Оліверос – авторки розширеної інструментальної системи (Expanded Instrument System). Характеризується досвід застосування цифрових моделей акордеонів у багаторічній сольній, ансамблевій та оркестровій концертній практиці Б. Дж. Саймон. Визначається роль MIDI акордеону в успішній професійній діяльності А. Чудолія як виконавця та аранжувальника. Аналізується жанрово-стильове розмаїття репертуару MIDI-акордеоністки Дж. Тодд та оригінальність її сценічного амплуа. Розкривається багатовекторність творчих інтересів Н. Балларіні, зокрема як виконавця, репрезентанта нових моделей провідних виробників електронних акордеонів, постійного учасника регіональних конвенцій Американської асоціації акордеоністів. Розглядаються творчі досягнення К. Песатуро, який першим серед американців виграв чемпіонат світу Coupe Mondiale з цифрового акордеону, та Е. Монтейро, що став одним з членів команди корпорації Roland з просування V-Accordion.

У висновках підкреслюється перспективність виконавства на електронних акордеонах у музичному мистецтві США з огляду на їх широкі можливості в інтерпретації музики різних стилів, жанрів, тембрової та динамічної насиченості, фактурної та метроритмічної складності, в сольній, ансамблевій та оркестровій практиці, гармонічному сполученні з акустичними інструментами. Акцентується увага на вагомості творчих досягнень американських митців у цій галузі.

Ключові слова: електронний (цифровий, MIDI, V) акордеон, акустичний акордеон, акордеонне мистецтво США, професійна діяльність, музично-виконавська творчість.

Larysa SHEMET,
orcid.org/0000-0002-8568-336X
Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate professor at the Department of Folk Instruments, Kharkiv State Academy of Culture
Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv
(Kharkiv, Ukraine) laskash@ukr.net

CREATIVITY OF LEADING PROFESSIONAL ELECTRONIC ACCORDION PLAYERS IN THE USA

The relevance of the study is determined by the growing popularity of electronic (digital, MIDI) accordions in the field of professional activity of American accordionists, in particular solo, ensemble and orchestral performance, the uniqueness of the creative achievements of individual musicians, and the lack of generalizing works on this issue in the field of domestic musicology.

The purpose of the article is to highlight the creative achievements of leading professional electronic accordion performers in the United States.

The concept of "electronic accordion" and its synonyms are defined: "digital accordion", "MIDI accordion". The advantages of electronic instruments compared to acoustic ones are emphasized. The features of the use of electronic accordions at different stages of the creative path of P. Oliveros, the author of the Expanded Instrument System, are highlighted. The experience of using digital accordion models in B. J. Simon's many years of solo, ensemble, and orchestral

concert practice is described. The role of the MIDI accordion in the successful professional activity of A. Chudolii as a performer and arranger is determined. The genre and style diversity of the repertoire of MIDI accordionist J. Todd and the originality of her stage role are analyzed. The multi-vector nature of N. Ballarini's creative interests is revealed, in particular as a performer, a representative of new models of leading manufacturers of electronic accordions, and a regular participant in regional conventions of the American Accordionists' Association. The creative achievements of C. Pesaturo, who was the first American to win the Coupe Mondiale world championship in digital accordion, and E. Monteiro, who became one of the members of the Roland Corporation team promoting the V-Accordion, are considered.

The conclusions emphasize the prospects of performing on electronic accordions in the musical art of the United States, given their broad possibilities in interpreting music of various styles and genres, timbre and dynamic richness, textural and metrorhythmic complexity, in solo, ensemble and orchestral practice, and harmonious combination with acoustic instruments. Attention is focused on the significance of the creative achievements of American artists in this field.

Key words: *electronic (digital, MIDI, V) accordion, acoustic accordion, accordion art of the USA, professional activity, musical performance.*

Постановка проблеми. Провідною тенденцією останніх десятиріч стало поступове зростання інтересу серед професійних акордеоністів різних країн до електронних інструментів. Яскравим підтвердженням цього є концертні виступи Кімма Похйонена (Фінляндія), Ван Ханьжи (Китайська народна республіка), Майкла Бріджа (Канада), Моріса Джонса (Нова Зеландія) та інших всесвітньо відомих виконавців, серед яких чимало представників акордеонного мистецтва США. **Актуальність** пропонованої розвідки зумовлена необхідністю розгляду творчості провідних американських акордеоністів, що у своїй професійній діяльності гармонійно поєднують акустичні та цифрові моделі інструментів або надають певну перевагу останнім, здобуваючи перемоги на міжнародних конкурсах, приймаючи участь у музичних фестивалях, різноманітними шляхами та засобами популяризуючи електронні акордеони в культурно-мистецькому просторі, зокрема і в мережі «Інтернет».

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання історії, теорії та практики виконавства на електронних акордеонах останнім часом увійшли у проблемне поле американської музично-теоретичної думки. Творчість відомих концертних виконавців на електронних акордеонах висвітлюється переважно в контексті дослідження загальних аспектів їх професійної діяльності як представників американського акордеонного мистецтва (К. Ackermann, 2014; С. Simonini, 2022). Окремі праці присвячені історії цифрового акордеону та характеристикі популярних у музично-виконавській практиці моделей від провідних виробників (D. Rossi, 2021; R. Howard, 2012).

Невирішені частини загальної проблеми. Незважаючи на значний науковий інтерес до цієї проблематики, поза увагою сучасних мистецтвознавців залишається чимало суттєвих питань, що потребують подальшого дослідження. Передусім це стосується історії розвитку електронних акор-

деонів у США, характеристики творчості відомих концертних виконавців на MIDI та V акордеонах, які стали переможцями престижних міжнародних конкурсів у відповідній номінації, організаторами семінарів та майстер-класів, учасниками форумів, відіграли важливу роль у популяризації цифрових інструментів в американському та світовому музичному просторі.

Мета дослідження полягає у висвітленні творчих досягнень провідних професійних виконавців на електронних акордеонах у США.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вже понад століття класичний акордеон, що складається з механічних частин, є улюбленим музичним інструментом у багатьох країнах світу, зокрема і в США. Але з розвитком технологій електронні версії традиційного інструменту ставали все більш популярними.

Протягом багатьох років, починаючи з 1960-х, акордеоністи почали використовувати моделі акордеонів/органів, такі як Cordovox, Farfisa та Accorgan. У 1980-х рр. американський інженер та музикант Дейв Сміт розробив технологію MIDI – цифровий інтерфейс музичних інструментів (Howard, 2012). Саме в цей період MIDI набори стали доступними для встановлення в якісний акустичний акордеон за допомогою зовнішнього розширювача. У 1990-х рр. модифіковані моделі MIDI можна було придбати за допомогою вбудованих розширювачів, що й досі використовуються та є у вільному продажу. Але акордеоністи постійно мріяли про інструмент, який був би автономним, багатофункціональним і доступним.

Електронний акордеон, також відомий як цифровий акордеон, поєднує в собі традиційний акордеон з сучасними технологіями. Він складається з фортепіанної (кнопкової) клавіатури та сумісних із MIDI кнопок, що відтворюють звуки з внутрішнього динаміку чи підсилювача. Цифровий акордеон серії Roland V Accordion характеризується відсутністю язичків та частин, що рухаються.

Порівняно з акустичними, цифрові інструменти значно зручніші у використанні, не потребують частого налаштування тростини, зазвичай мають малу вагу, вищу якість звуку, завдяки покращеним технологіям звукорежисури та більшому контролю над окремими параметрами, зокрема гучністю чи рівнем реверберації, функції автоматичного акомпанементу, наприклад, ритмічні паттерни або послідовність акордів, функції барабанних педів або вбудовані процесори ефектів, пропонують більше варіантів звучання. Їх можна налаштувати і сконфігурувати для відтворення різних басових систем.

Цифрові (MIDI або V) акордеони можуть легко імітувати звуки різних інструментів, приміром, баяна, французького акордеону, скрипки, саксофону та ін., а також виступати в якості оркестру однієї людини на новому рівні. Вони дозволяють завантажувати безпосередньо на інструмент цифрові музичні файли на кшталт бітів, акордів, басів тощо (Rossi, 2021).

З розвитком виробництва електронних акордеонів в Японії, Італії, США, зокрема серій Roland V, Bugari Evo, Petosa AM, Excelsior Limex LMMH MIDI, збільшилась і кількість їх прихильників серед американських музикантів. Ресурси цих інструментів забезпечують можливість їх функціонування у широкому жанрово-стильовому репертуарному діапазоні класичної, сучасної, популярної, джазової музики.

Однією з перших версій електронного акордеону в США можна вважати створений на замовлення композиторки та виконавиці авангардної музики Полін Оліверос модифікований інструмент, який поєднував акордеон Just Intonation з розробленою нею в 1967 р. розширеною інструментальною системою (Expanded Instrument System) на основі раніше проведених експериментів з надзвуковими частотами, комбінованими тонами та системами затримки на магнітній плівці. Як зазначає науковець К. Акерман, він мав велику звукову камеру, декілька процесорів, педалі для змішування висоти тону, розширений діапазон басів (Askermann, 2014). Система електронної обробки звуку надавала можливості створювати специфічні акустичні ефекти, пов'язані зі зміною висоти тону, його ритмічної пульсації, динаміки, що знайшло яскраве втілення у численних сольних виступах та записах акордеоністки («Кінь співає з хмари», «Краса печалі» тощо), а також ансамблевих імпровізаціях з Е. Борн (віолончель), М. Масаока (кото), Ф. Гелбом (сякухаті), К. Брауном (фортепіано) та ін.

Упродовж останніх років свого життя мисткиня часто використовувала акордеон Roland V

спеціальної конструкції у своїй сольній та ансамблевій виконавській практиці (Improvisation and New Media Showcase, 2009). Саме на цифровому акордеоні вона блискуче виконала сольну імпровізацію, приймаючи участь у Лондонському фестивалі сучасної музики 2015 р. У власних авторських композиціях «Слухати все життя/Енергії смерті» та «Живу в LCMF» П. Оліверос, як «людина-оркестр», за допомогою різноманітних електронних звукових модифікацій цікаво поєднує тембри акордеону, струнно-смичкових, дерев'яних та мідних духових, ударних інструментів, а також хорових голосів у нескінченному звуковому потоці, чергуючи ритмічні епізоди з мерехтінням гармонічних сполук.

З 1970-х рр. використовує у своїй концертній діяльності електронні акордеони Бетті Джо Саймон – випускниця зі ступенем бакалавра Університету Міссурі-Канзас-Сіті (УМКС) у галузі виконавства на акордеоні, одним з творів екзаменаційної програми якої була Фантазія для акордеону з оркестром Пола Крестона. Вона брала участь у турах об'єднаних організацій обслуговування військових сил у Гренландії, Ньюфаундленді, Лабрадорі та Німеччині, а також пропрацювала два роки з Фредом Варінгом, вперше звернувшись до MIDI акордеону (Betty Jo Simon. MIDI Accordionist, 2012).

Зараз Бетті Джо – відома солістка у Сполучених Штатах Америки, яка повною мірою насолоджується різноманіттям ефектів акордеону Roland FR X7, його технічними та темброво-динамічними можливостями. Характерними рисами її індивідуального стилю є бездоганно швидка гра пальців, емоційна витонченість, майстерна презентація, дружлюбна неформальність, яку вона демонструє на концертах, переважно камерних, де може вільно спілкуватися зі своєю аудиторією.

Репертуар акордеоністки відзначається різноманітністю у жанрово-стильовому відношенні і включає зразки класичної, популярної, народної музики. Значну його частину складають твори, перекладені для акордеону Е. Галла-Ріні, зокрема «Болеро» М. Равеля, «Американець у Парижі» Дж. Гершвіна, «Святе місто» С. Адамса, «Розарій» Е. Невіна, «Малагенья» Е. Лекуони, а також поуррі на французькі, італійські теми, вальси Й. Штрауса тощо.

У 2000 р. Б. Джо Саймон виступила в новорічній музичній естрадній програмі китайського супутникового телебачення, а згодом дала сольні концерти в Пекіні та Шанхаї. У 2007 р. вона виграла конкурс Maddalena Belfiore Entertainment серед жінок-акордеоністок, після якого підтримує

тісний зв'язок з німецькою групою польки «The Alpen Spielers», а в 2009 р. виступила в якості солістки з Оклендським симфонічним оркестром на відкритті 64-го всесвітнього чемпіонату акордеоністів Coupe Mondiale. Цікавою є і її творча співпраця з акордеонним оркестром та ансамблем УМКС. MIDI-акордеоністка органічно вплітає у мереживо оркестрового й ансамблевого акордеонного звучання тембри фортепіано та інших інструментів, а також майстерно використовує їх при виконанні сольної партії «Малагені» Е. Леуони у супроводі оркестру на чолі з диригентом Дж. К. Сомерс.

За допомогою MIDI акордеону здійснив запис унікального інструментального альбому «Electric Kozak» Алекс Чудолій 1991 р. Він розпочав свою музичну кар'єру у шестирічному віці, заробивши протягом наступних років навчання безліч нагород за сольну та ансамблеву гру на державних конкурсах в Род-Айленді, а також на національних чемпіонатах асоціації акордеоністів у містах Піттсбург, штат Пенсільванія, Вашингтон, округ Колумбія, і Спрінгфілд, штат Массачусетс, та демонструючи високий рівень виконання як класичних творів, так і власних концертних аранжувань на сценічних майданчиках різноманітних фестивалів заходів (Musik Magik. Accordions USA). Робота акордеоністом-аніматором на курорті «Borsch Belt», розташованому в північній частині штату Нью-Йорк на схилі гори Катскілл, організація унікального дуету у складі акордеону та ударних, який багато років виступав у різних містах східної частини Сполучених Штатів, включаючи Пенсільванію, Массачусетс, Род-Айленд, Коннектикут, Нью-Йорк, Нью-Джерсі, Вірджинію та Флориду, гра на танцях, весіллях і фестивалях, зокрема на Національному фестивалі польки на горі Хантер, Всеукраїнському фестивалі США на Garden State Performing Arts Center в Холмделі та запис дебютного альбому «At the Dance» з додаванням звучання саксофону і труби, музичний супровід щотижневої концертно-розважальної програми, отримання першого призу за виконання власної обробки української народної пісні на конкурсі талантів, що проходив на базі університету Тафтса в Бостоні, штат Массачусетс, стали важливими етапами удосконалення рівня його виконавської майстерності, а звернення до MIDI акордеону – невід'ємною складовою успішної професійної діяльності. Альбом «Electric Kozak» був вперше представлений у Garden State Arts Center, де протягом доби відбувся продаж понад 200 копій. Наступні чотири роки група «Electric Kozak» вважалась кращою у сфері розважальних

послуг і навіть виступала на урочистих прийомах на честь Олімпійських золотих медалістів – Оксани Баюл та Віктора Петренка. Згодом Алекс заснував одну з перших і найбільших у Північній Америці мереж дилерських центрів з продажу як акустичних, так і цифрових моделей акордеонів – Music Magic USA.

Прихильницею MIDI акордеону стала також одна з провідних американських акордеоністок, міжнародна чемпіонка джазу та світова чемпіонка дуетів «Old Time» Джанет Тодд, що проїхала сотні тисяч миль по США, Європі, Близькому та Далекому Сході, відвідавши з концертами 23 країни, 27 штатів та виконуючи різну у жанрово-стильовому відношенні музику – від класики, польки, зразків фольклорного мелосу, блюграсу, бродвейських мюзіклів, популярної музики, зокрема і мелодій з кінофільмів, до софт-джазу. Підтвердженням цього факту став її CD альбом Accordion Digital Magic 2009 р. Джанет – сольна виконавиця, яка також грає в ансамблях, починаючи від полькових гуртів і закінчуючи симфонічним оркестром Юти, від джазових комбо до різноманітних музичних груп. Її студійні записи часто використовуються у кіноіндустрії, на телебаченні, в рекламі, а відгуки та рецензії акцентують увагу на віртуозності, динамічному стилі акордеоністки, майстерності аранжування, вмінні зацікавити та розважити публіку.

Одним із справжніх фанатів електронного акордеону та улюбленцем акордеонних клубів по всій країні є Нік Балларіні – акордеоніст, піаніст, лідер гурту, який грає соло та у складі ансамблю на весіллях, корпоративних заходах і джазових фестивалях, ірландських, французьких, італійських та німецьких тематичних заходах. Його репертуар варіюється від класики та поп-музики до багатьох етнічних стилів, пов'язаних з акордеоном. Протягом професійної кар'єри митець виступав на сцені з такими видатними музикантами, як Лучано Паваротті, Мел Торме та The Chieftans (Nick Ballarini Musician, 2010).

Нік багато років тісно співпрацює з провідними виробниками акордеонів – Petosa Company, Excelsior. На популярному відеохостингу YouTube викладені презентації акордеоністом моделей Petosa AM-950 LIMEX, Petosa P1000 Tone Chamber MIDI, Excelsior 304 37/96 LMMM MIDI з коментарями та демонстрацією можливостей інструментів у фрагментарному виконанні різних музичних стилів, зокрема класики, популярної музики, джазу.

Він також постійний учасник регіональних конвенцій, які Національна асоціація акордеоніс-

тів щороку проводить у Техасі. На одному з мистецьких заходів Акордеонної асоціації Техасу в м. Плано 1999 р. Нік Балларіні зі своїм MIDI акордеоном виступив у складі тріо разом з акордеоністами Джоном Сімкусом та Пітером Соаве. Цей виступ став одним із яскравих прикладів гармонічного симбіозу електронного та акустичного інструментарію в ансамблевій практиці. Серед заходів, що проходили 2010 р., музикант взяв участь у майстер-класах та концертах поряд з іншими зірковими акордеоністами, які позиціонували свій оригінальний виконавський стиль, відвідав виставку з новими та вживаними акордеонами, MIDI акордеонами, акордеонами без язичків, підсилювачами музики та усіма видами акордеонного приладдя, зробив пам'ятне фото з Джо Петосою, провів свій семінар на тему «Основи оркестру для однієї людини».

У концертних заходах цієї конвенції також яскраво прозвучали сольні твори, репрезентовані Джанет Тодд та Бетті Джо Саймон. Використовуючи свій новий Concerto MIDI, Джанет виконала з особливим патріотичним почуттям попури, підкоривши публіку своїм емоційним стилем гри. Бетті вразила глядачів блискучою інтерпретацією «Болеро» Моріса Равеля на її Baldoni MIDI.

Активно використовує у власній концертній практиці MIDI-систему акордеону Concerto і Гордон Кол, що цікаво висвітлив під час свого першого майстер-класу на фестивалі Гільдії акордеоністів та вчителів у Нешвіллі 2008 р. питання специфіки застосування MIDI акордеону у відтворенні різних музичних стилів, зокрема класичної, популярної, латиноамериканської, рок музики, кантрі, польки, джазу.

Фаворитом став MIDI акордеон Roland з оригінальним дизайном у концертно-виконавській діяльності Корі Песатуро – американського акордеоніста з Камберленду, штат Род-Айленд, що також грає на фортепіано, кларнеті, саксофоні, Цей інструмент є одним з революційних електричних акордеонів, має повністю вінілову оболонку, світлодіоди в міді-послідовності на решітці поєднуються з клавішами симетрично. 2009 р. Корі першим серед американців виграв чемпіонат світу Coupe Mondiale з цифрового акордеону, що проходив в Окленді, Нова Зеландія. Того ж року акордеоніст здобув перемогу на Міжнародному чемпіонаті Лівенворта та Міжнародному чемпіонаті з джазу, а також виступив з концертами на п'яти різних континентах, включаючи такі країни, як Канада, Італія, Нова Зеландія, Туніс та Японія, яскраво демонструючи мистецтво імпровізації та власні аранжування (Jazz Accordion Masters,

2013). І хоча дипломований музикант, який закінчив Музичну консерваторію Нової Англії у Бостоні, штат Массачусетс, де він вивчав сучасну імпровізацію та різні музичні стилі, зокрема італійську, французьку, болгарську, єврейську народну музику, класику, сучасну музику та джаз, віддав перевагу цифровому інструменту, у 2011 р. належним чином вшанував акустичний акордеон, вигравши чемпіонат світу Primus Ikaalinen та ставши його першим американським учасником. Таким чином, виконавець виявився одним із чотирьох акордеоністів в історії, що виграли чемпіонат світу як з акустичного, так і з електронного акордеону, та єдиною людиною, що здобула перемогу на чемпіонаті світу з джазу. Крім того, 2017 р. він побив світовий рекорд Гіннеса з найтривалішої безперервної гри на акордеоні, яку спонсорувала Red Bull F1 Team.

Корі виконує музику різних жанрів, зокрема класику, фолк в оригінальному аранжуванні, менстрійну музику з діджеями, рок і, звичайно, свій улюблений джаз, має великий досвід виступів з Броктонським, Бостонським та іншими симфонічними оркестрами. Його музика звучала на NBC Sports, у програмі Velocity «У гонитві за класичними автомобілями», а також на різноманітних конкурсах, наприклад, Pebble Beach Concours d'Elegance. Він був одним із головних учасників програм CBS Let's Make a Deal у 2021 р., NBC That's My Jam з Джиммі Феллоном у 2022 р., зіграв роль акордеоніста у фільмі про Ела Янковича «Дивний Ел», провів чотири виступи на TEDx та безліч інших виступів на відомих конференціях, зокрема і в Google. В цілому, концертно-виконавська діяльність митця спрямована на підвищення рейтингу акордеону та зміцнення іміджевих позицій інструменту в культурно-мистецькому просторі США. І, як зазначає К. Сімоніні, «судячи по реакції публіки під час нещодавньої серії концертів та відвідування університетських аудиторій у Чикаго, його мета, можливо, цілком досяжна» (Simonini, 2022: 29).

У 2008 р. корпорація Roland назвала К. Песатуро частиною своєї команди з просування V-Accordion Roland, до якої увійшли чотири американські акордеоністи. Корі представляв компанію на музичній виставці NAMM у 2009 р., приймав участь у концерті для міжнародної преси та високопоставлених осіб.

Активним учасником цієї команди є також Едді Монтейро, який приєднався до гри на інструментах Roland навесні 2008 р. як спеціаліст по продукції V-Accordion, маючи більш ніж тридцятирічний музичний досвід гри в класичних, джазових,

танцювальних, театральних, кабаре та хорових ансамблях. Він виступав у складі оркестрів М. Ланіна та М. Еймса, С. Хендерсона, Б. Розенгардена, Р. Блоха, П. Дучина, Нью-Йоркського оркестру, має записи радіо й телевізійних джінглів для «Вулиці Сезам», General Foods, Colgate Palmolive, Anheuser-Busch, AT&T, Bennigan's Restaurants, Pontiac та ін. (Jazz Accordion Masters, 2013).

Оригінальний підхід до розкриття колористичних та оркестрових можливостей FR7X пропонує у своїх аранжуваннях переможець першого національного конкурсу Roland US V-Accordion у Лос-Анджелесі (2008) та учасник міжнародного конкурсу Roland V-Accordion у Римі (2008) Джо Натолі.

Значну допомогу у придбанні та освоєнні різних моделей цифрового акордеону Roland V надають учасники форуму V-Accordion на YAHOO, більшість з яких досконало володіють цими інструментами та використовують їх у власній концертно-виконавській практиці. Приєднання до цього чудового ресурсу надає можливості безкоштовного спілкування та отримання відповідей на конкретні запитання. Приміром, акордеоніст Джим Гансетт, який упродовж багаторічної виконавської діяльності грав на Cordovox, мав Synthaccordion Farfisa (його улюблений до Roland) і пару Accorgans від Iorio, Roland V (3x, 7x, 8x) (Midi accordion vrs Roland V, 2014), докладно характеризує кожну нову модель, акцентуючи увагу на її перевагах порівняно з попередніми. На сайті Roland USA можна завантажити посібники для освоєння будь-якої моделі електронного акордеону.

Висновки. Виконавство на електронних (цифрових) акордеонах – перспективний напрям в акордеонному мистецтві США. Багато музикантів у своїй професійній діяльності віддали перевагу MIDI акордеонам, які володіють значними тембровими, фактурними, динамічними, метроритмічними можливостями в інтерпретації класичної, сучасної музики, фольклорного мелосу, джазу, поп, рок музики, створенні різноманітних аранжувань і на належному рівні представлені у сольній, а також ансамблевій та оркестровій практиці, функціонуючи у широкому за жанровими ознаками репертуарному діапазоні й гармонічно сполучаючись з акустичними інструментами. Вперше електронний пристрій на акустичному акордеоні використала П. Оліверос в інтерпретації власних авангардних композицій та ансамблевих імпровізаціях з різними інструменталістами у сфері експериментальної музики. Серед сучасних американських акордеоністів активно використовують цифрові інструменти у своїх концертних виступах на різноманітних мистецьких заходах, зокрема і організованих Американською асоціацією акордеоністів, Б. Дж. Саймон, Дж. Тодд, А. Чудолій, К. Песатуро, Н. Балларіні, Е. Монтейро, Дж. Натолі. В мережі «Інтернет» є безліч сайтів з інформацією про моделі MIDI акордеонів провідних світових виробників, проводяться конференції, форуми, що стали корисним ресурсом для багатьох музикантів.

Перспективи подальших досліджень. Здійснене дослідження не вичерпує всіх аспектів досліджуваної проблеми, подальшого наукового вивчення потребують питання застосування MIDI акордеонів у системі професійної освіти акордеоністів у США.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ackermann K. Pauline Oliveros: Accordion & Voice. 2014. URL: <https://www.allaboutjazz.com/accordion-and-voice-pauline-oliveros-important-records-review-by-karl-ackermann> (Дата звернення: 12.12.2024)
2. Betty Jo Simon. MIDI Accordionist. 2012. URL: https://www-bettyjosimon-com.translate.google/?_x_tr_sch=http&_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=ru&_x_tr_hl=ru&_x_tr_pto=sc (Дата звернення: 27.11.2024)
3. Howard R. '14 Years Ago' – The MIDI Accordion Reaches China. 2012. URL: <http://www.accordionists.com/news.aspx?d=03-Feb-2012&lang=es&s=5248> (Дата звернення: 25.11.2024)
4. Improvisation and New Media Showcase. 2009. URL: <https://www.harvestworks.org/oct-18-improvisation-and-new-media-showcase/> (Дата звернення: 02.12.2024)
5. Jazz Accordion Masters. 2013. URL: https://jazzaccordionmasters-blogspot-com.translate.google/?_x_tr_sch=http&_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=ru&_x_tr_hl=ru&_x_tr_pto=sc (Дата звернення: 05.12.2024)
6. Midi accordion vrs Roland V. The Accordionists Forum. 2014. URL: www.accordionists.info/threads/midi (Дата звернення: 25.11.2024)
7. Musik Magik. Accordions USA. Our history is what makes us different. The rest is history. URL: http://www.accordionistsusa.com/new_page_1.htm (Дата звернення: 23.11.2024)
8. Nick Ballarini Musician. 2010. URL: <https://www.accordionists.com/index/squ/archives/1003/naa2010/> (Дата звернення: 04.12.2024)
9. Rossi D. Digital accordions, are they worth the investment? November 18, 2021 (March 16, 2023). URL: https://bestaccordion-com.translate.google/buyers-guides/digital-accordions/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=ru&_x_tr_hl=ru (Дата звернення: 24.11.2024)

10. Simonini C. Cory Pesaturo: Amusition on a mission. *Italian Americana, Cultural and Historical Review*. 2022. Issue 1. P. 29-36.

REFERENCES

1. Ackermann K. (2014) Pauline Oliveros: Accordion & Voice. Retrieved from: <https://www.allaboutjazz.com/accordion-and-voice-pauline-oliveros-important-records-review-by-karl-ackermann>
2. Betty Jo Simon. MIDI Accordionist. Retrieved from: https://www-bettyjosimon-com.translate.google/?_x_tr_sch=http&_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=ru&_x_tr_hl=ru&_x_tr_pto=sc
3. Howard R. (2012) '14 Years Ago' – The MIDI Accordion Reaches China. Retrieved from: <http://www.accordions.com/news.aspx?d=03-Feb-2012&lang=es&s=5248>
4. Improvisation and New Media Showcase (2009). Retrieved from: <https://www.harvestworks.org/oct-18-improvisation-and-new-media-showcase/>
5. Jazz Accordion Masters (2013). Retrieved from: https://jazzaccordionmasters-blogspot-com.translate.google/?_x_tr_sch=http&_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=ru&_x_tr_hl=ru&_x_tr_pto=sc
6. Midi accordion vrs Roland V. The Accordionists Forum (2014). Retrieved from: www.accordionists.info>threads>midi
7. Musik Magik. Accordions USA. Our history is what makes us different. The rest is history. Retrieved from: http://www.accordionsusa.com/new_page_1.htm
8. Nick Ballarini Musican (2010). Retrieved from: <https://www.accordions.com/index/squ/archives/1003/naa2010/>
9. Rossi D. (2021) Digital accordions, are they worth the investment? November 18. Retrieved from: https://bestaccordion-com.translate.google/buyers-guides/digital-accordions/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=ru&_x_tr_hl=ru
10. Simonini C. (2022) Cory Pesaturo: Amusition on a mission. *Italian Americana, Cultural and Historical Review*, 1. 29-36.